

15. Рябев А. А. Проект создания городского коммунального предприятия «Хостел» /А.А. Рябев/ Менеджмент міського та регіонального розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 28-29 березня. – Х.: ХНАМГ, 2013. – С. 105-106.

Стаття надійшла: 11.02.2017 р.

Рецензент: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

Рецензент: д.е.н., проф. Писаревський І.М. (Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова)

УДК 339.97

JEL Classification: L26

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

Торопков В.М., к.е.н., доцент

Сиваненко Г.П., к.е.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

Анотація. Збалансована система державного регулювання та підтримки стимулює розвиток приватної ініціативи та підприємництва, що покращує економічний стан країни в цілому. Стаття присвячена аналізу міжнародного досвіду державного регулювання умов ведення бізнесу та формування на цій основі пропозицій щодо підтримки МСП (малого та середнього підприємництва), у т.ч. шляхом реформування структури державних органів. Досліджено структуру державної підтримки МСП в європейських країнах. Результати аналізу свідчать, що методи державної підтримки, які застосовуються в розвинених країнах, забезпечують дієву допомогу МСП, а структура державних інституцій, хоча і має певні національні особливості, але працює злагоджено та виконує покладені на неї функції. В статті запропоновано реформувати структуру державних органів управління підприємницькою діяльністю в Україні, що дозволить скоротити кількість бюрократичних процедур, оперативно реагувати на зміну економічної ситуації в країні, спростить та прискорить формування пропозицій до уряду, Верховної Ради щодо покращення бізнес-клімату. Авторами, запропоновано прелік заходів направлених на дерегуляцію та спрощення ведення підприємницької діяльності, що надасть можливість залучити нових підприємців і стимулюватиме роботу існуючих. Розроблено структуру державної підтримки МСП в Україні з врахуванням міжнародного досвіду та можливістю удосконалення організаційного та ресурсного забезпечення розвитку підприємництва, зниження адміністративних бар'єрів. Обгрунтовано створення та розвиток приватно-державної мережі бізнес-інкубаторів та консультаційних центрів, які дозволять залучити до вирішення проблем функціонування МСП високопрофесійних фахівців різного профілю (маркетинг, інформаційні технології, логістика, фінанси, менеджмент).

Ключові слова: підприємництво, державна підтримка, структура управління, розвиток, бізнес-клімат, міжнародний досвід, світовий банк, дерегуляція бізнесу.

REFORMING GOVERNMENT SUPPORT OF ENTREPRENEURSHIP IN UKRAINE

Volodymyr Toropko, PhD in Economics, Associate Professor

Gennadii Syvanenko, PhD in Economics, Associate Professor

Kyiv National University of Trade and Economics.

Summary. A balanced system of state regulation and support stimulates the development of private initiative and entrepreneurship, improves the economic situation of the country in a whole. The article is devoted to the analysis of international experience of state regulation of business conditions and the formation on this basis of proposals to support SMEs (small and medium-sized enterprises), i.e. by reforming the structure of state bodies. The structure of state support for SMEs in European countries is studied. The results of the analysis show that the methods of state support that are used in developed countries provide effective assistance to SMEs, and the structure of state institutions, although it has certain national characteristics, but works in a coordinated and fulfills its functions. The article proposes to reform the structure of the state bodies of management of entrepreneurial activity in Ukraine, which made it possible to reduce the number of bureaucratic procedures, promptly respond to changes in the economic situation in the country, simplify and accelerate the formation of proposals to the government, the Verkhovna Rada on improving the business climate. The authors proposed the repertoire of measures aimed at deregulating and simplifying the conduct of entrepreneurial activities, which will attract new entrepreneurs and stimulate the work of existing ones. The structure of state support for SMEs in Ukraine has been

developed taking into account international experience and the possibility of improving the organizational and resource support for the development of entrepreneurship, reducing administrative barriers. The creation and development of a private-state network of business incubators and consulting centers is substantiated, which will make it possible to attract highly professional specialists of various profiles (marketing, information technology, logistics, finance, management) to solve the problems of SMEs functioning.

Keywords: *business, government support, management structure, development, business climate, international experience, the World Bank, deregulation of business.*

Постановка проблеми. Мале та середнє підприємництво (МСП) відіграє важливу, в окремих випадках основну роль, у соціально-економічному розвитку держави та регіону в цілому, як провідний сектор ринкової економіки, що забезпечує насиченість ринку товарами та послугами, сприяє здоровій конкуренції, задоволенню споживчого попиту населення та створенню нових робочих місць. Саме МСП фундаментальна основа формування середнього класу та покращення рівня життя населення.

Тому зусилля держави повинні завжди спрямовуватися на встановлення відкритого партнерства влади та бізнесу із залученням наявних ресурсів та інструментів для всебічної підтримки розвитку підприємництва.

Враховуючи євроінтеграційний курс нашої держави, нагальною потребою є вивчення й аналіз міжнародного досвіду державного регулювання умов ведення бізнесу та формування на цій основі пропозицій щодо підтримки МСП, у т.ч. шляхом реформування структури державних органів, що в цілому надасть можливість суттєво підвищити конкурентоспроможність економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значний внесок у дослідження зазначеного питання внесли науковці: А.А. Мазаракі [1], З.С. Варналій [2], О.І. Тимченко [3], О.М. Паливода, Ю.А. Теміндарова [4], С.Г. Дрига [5]. В зазначених працях досліджено застосування різних методів та інструментів державної підтримки підприємництва в Україні.

Невирішені складові загальної проблеми. Разом з тим залишається поза увагою питання адаптації міжнародного досвіду до сучасних економічних та політичних реалій України.

Формулювання цілей статі. Формування пропозицій щодо реформування державної системи підтримки МСП з врахуванням міжнародного досвіду.

В статті виконано аналіз сучасного стану вітчизняного підприємництва, досліджено зарубіжний досвід підтримки малого та середнього підприємництва та сформовано узгоджений за ресурсами, виконавцями комплекс заходів, які спрямовані на створення нормативно-правових, фінансових, ресурсних, інформаційних та інших умов розвитку малого та середнього підприємництва.

Запропоновані основні шляхи реалізації загальнодержавної політики розвитку малого підприємництва в тісному зв'язку з політикою зайнятості населення й стратегічними напрямками розвитку держави. Розроблено структуру державної підтримки МСП в Україні з врахуванням міжнародного досвіду та можливістю удосконалення організаційного та ресурсного забезпечення розвитку підприємництва, зниження адміністративних бар'єрів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальновідомим є твердження, з яким погоджуються більшість науковців, бізнес та влада: при успішному розвитку МСП економіка будь-якої країни розвивається більш стабільно та успішно, у виробництві застосовуються інновації, покращується надання послуг, створюються нові робочі місця, таким чином держава та місцеві бюджети отримують збільшені податкові надходження. В підсумку доходи домогосподарств зростають, вони вже формують заможну та сильну країну.

Автори у своїх публікаціях неодноразово звертали увагу на проблеми, що перешкоджають як веденню так і розвитку бізнесу, зокрема [6,7,8]. На сучасному етапі окремі з них вирішені владою, зокрема суттєво спрощено процедуру реєстрації бізнесу, але більшість інших залишається невирішеними. Дану інформацію підтверджують результати дослідження, проведеного компанією USAID UKRAINE спільно з партнерами. Згідно проведеного опитування основними факторами, що обмежують зростання бізнесу є: нестабільна політична ситуація, низький споживчий попит, високі ставки податків, інфляція, війна на сході країни (рис 1).

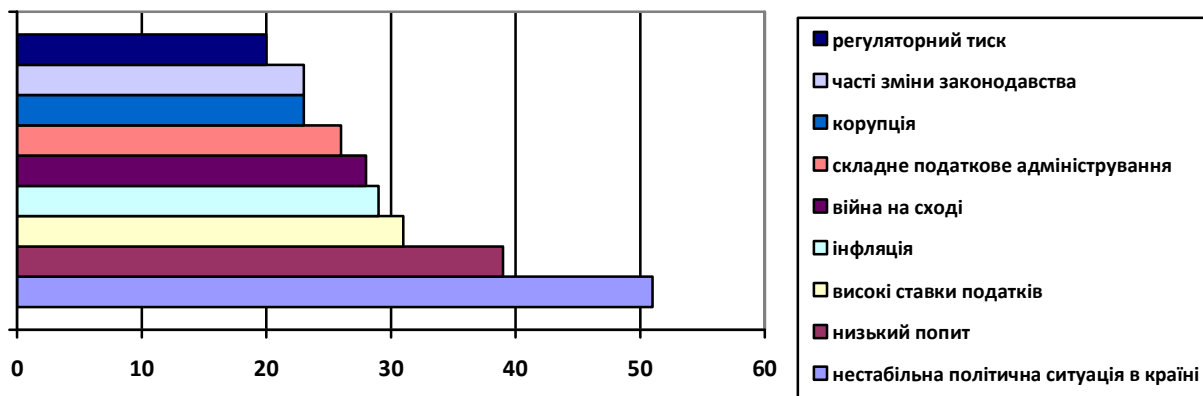

Рисунок 1 – Основні фактори, що обмежують зростання бізнесу (%)

Джерело: побудовано авторами за даними [9]

Варто звернути увагу, що такий фактор, як війна на сході України знаходиться лише на 5 місці за значимістю для бізнесу, натомість податковий, регуляторний тиск та нестабільна політична та економічна ситуація залишаються основними проблемами розвитку бізнесу, починаючи з 1991 року. Разом з тим підприємці зазначають, що основними перешкодами для розширення діяльності на короткострокову перспективу (2 роки) залишаються брак фінансових можливостей, складна податкова система, несприятлива економічна ситуація в країні. Також відзначимо наявність негативної оцінки малого та середнього підприємництва щодо ділового середовища, фінансової активності, зайнятості, ділової активності (рис. 2).

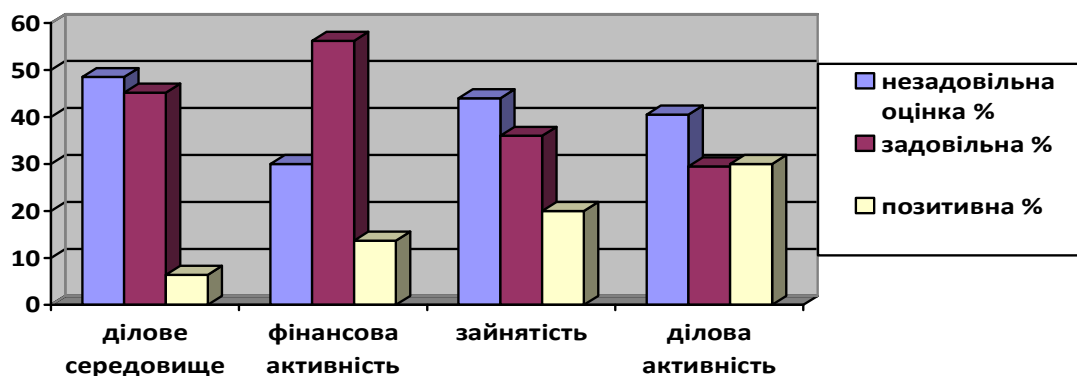

Рисунок 2 – Оцінка МСП бізнес-клімату

Джерело: побудовано авторами за даними [9]

Наведені дані ілюструють негативні тенденції щодо очікування по зазначеним факторам. Особливо загрозливою є ситуація в сфері зайнятості, де 44% підприємств скоротили кількість працівників за останні два роки, та діловому середовищі, де 48,5% респондентів вважають його поганим. Додатково 48,5% опитаних зазначили, що перевірялись принаймні одним органом у 2015 році, при цьому 37,5% підприємців вказали на додаткові витрати внаслідок перевірок, які становили, в середньому, 33141 грн., в основному у вигляді штрафів. Але найбільше занепокоєння, в контексті нашого дослідження, викликають результати опитування стосовно довіри до суспільних інститутів: державу вважають ворогом бізнесу 30%, перешкодою — 56% та партнером всього 14% бізнесу. Разом з тим найбільшу довіру викликають юристи, бізнес-консультанти (87%) та органи місцевого самоврядування (62%), найменше довіряють парламенту (22%) та політичним партіям (18%). Це свідчить, що напрям розвитку нашої держави в частині децентралізації та передачі основних повноважень на місця, а саме органам місцевого самоврядування, з точки зору підтримки та розвитку підприємництва є перспективним [9].

Якщо звернути увагу на інше щорічне дослідження – світового банку, doing business 2016 – можемо відмітити, що Україна і надалі залишається серед країн з надто

низьким рівнем доходу, займаючи 87 позицію в рейтингу, що, хоча і на 4 пункти вище минулорічного показника, але значно нижче країн-сусідів. Так, річний валовий дохід на душу населення в Україні становив \$3560, тоді як у Білорусі – \$7340 (44 позиція у рейтингу), а у Польщі – \$13730 (25 позиція) (табл. 1).

Таблиця 1 – Динаміка позиції України у рейтингу світового банку doing business

КРАЇНА	DB 2014	DB 2015	DB 2016
Україна	112	91	87
Білорусь	63	43	44
Польща	32	28	25

Джерело: побудовано авторами за даними [10]

Україна покращила рейтинг в основному за рахунок спрощення реєстрації підприємств + 40 пунктів, натомість такі параметри як оподаткування (107 місце), отримання дозволів на будівництво (140 місце) погіршилися – і це свідчить про неефективну державну політику в сфері підприємництва.

Відсутність державної стратегії розвитку та підтримки МСП призводить до скорочення діяльності підприємств, відсутності інноваційної складової в бізнесі, відтоку кращих управлінських, інженерно-технічних кадрів, кваліфікованих робітників за кордон. Таким чином країна втрачає економічну основу розвитку. Натомість західні компанії не поспішають робити реальні інвестиції в Україну з огляду на вищенаведені проблеми, а статистичні дані, які показують позитивну динаміку іноземних інвестицій, лише ілюструють неспроможність влади вирішити питання з офшорними зонами, через які по суті мінімізуються податки та легалізуються тіньові доходи.

Як зазначено в доповіді світового банку "...жодна країна в сучасному світі не може ізолювати себе від іноземних товарів, послуг, потоків капіталу, ідей або руху людей. Влада повинна сприяти зростанню торгівлі, щоб включати в цей процес більше людей. Вони можуть зробити так, прийнявши міжнародні правила управління відкритістю економіки і взаємозалежністю; встановивши більш ефективні системи соціального захисту; інвестуючи в інновації, освіта і професійне навчання та інфраструктуру; і створюючи більш сприятливий діловий клімат для компаній і підприємців, щоб заохочувати ефективний і більш швидкий збалансований економічний ріст. Жодна країна не може забезпечити довгострокове процвітання своєму населенню самотійно. Тісніше міжнародне співробітництво та економічна інтеграція є єдиним способом руху вперед" [11].

Малий бізнес в Європі стимулює розвиток конкуренції, ефективність всієї економіки ЄС безпосередньо залежить від успішної діяльності малого та середнього бізнесу. Тому, в рамках Євросоюзу здійснюється політика підтримки малого підприємництва, головна мета якої – збалансування інтересів держави і бізнесу, забезпечення оптимальних умов для підприємницької діяльності, збільшення конкурентоспроможності малого бізнесу. Авторами розглянуто основні системи, функції та структуру державної підтримки МСП в окремих Європейських країнах (табл. 2). В підсумку можемо зазначити: в більшості країн відповідальними за державну політику в сфері підприємництва є профільні міністерства або національні агенції, важливою є також роль громадських та професійних об'єднань. Варто відмитити чітко виокремлені функції та завдання кожного органу. Таким чином збалансована система державного регулювання та підтримки стимулює розвиток приватної ініціативи та підприємництва, що покращує економічний стан країни в цілому.

Враховуючи вищенаведену інформацію можемо зазначити що державна стратегія розвитку МСП у Франції спрямована на формування адаптивності до впливу зовнішніх факторів, підвищення конкурентних переваг на глобальному ринку та орієнтована на виконання наступних завдань:

- вдосконалення системи навчання та перепідготовки фахівців для МСП;
- стимулювання інноваційної діяльності, допомога в організації доступу до новітніх технологій для підвищення експортних можливостей МСП;
- поліпшення взаємодії державних установ, партнерських і громадських організацій з метою ефективної реалізації національних і європейських програм підтримки та розвитку МСП [15].

Таблиця 2 – Структура державної підтримки МСП в європейських країнах

Назва органу, структурного підрозділу	Основні функції та завдання	Кому надають (від кого отримують) рекомендації та доручення
Франція		
Рада соціально-економічного розвитку	Моніторинг та оцінка загальноекономічної ситуації; оцінка стану підприємництва; розробка пропозицій по удосконаленню бізнес-клімату; захист інтересів підприємців; взаємодія з громадськими та державними організаціями.	Парламент
Міністерство фінансів, економіки і промисловості (департамент МСП)	Реалізація державної політики у сфері підприємництва; ресурсне забезпечення; дослідження в т.ч. статистичні, аналіз ринку; контроль за виконанням завдань і програм.	Рада соціально-економічного розвитку, банк розвитку, регіональні відділення департаменту МСП
Велибританія		
Міністерство торгівлі і промисловості, національне агенство розвитку малого бізнесу SBS (The Small Business Service)	Взаємодія з департаментами кабінету міністрів; представлення і захист інтересів МСП в уряді; оцінка стану та проблем розвитку підприємництва; реклама підприємництва в суспільстві; скорочення бюрократичних процедур та бар'єрів; міжнародні зв'язки.	Прем'єр-міністр
Національна рада малого бізнесу SBC (The small Business Council)	Розробка політики і стратегії розвитку підприємництва; взаємодія з органами влади різного рівня; затвердження оперативних і тактичних планів; контроль за реалізацією поставлених завдань та затвердження звітів; розвиток ринку праці; консультаційні послуги.	Прем'єр-міністр, національне агенство розвитку малого бізнесу, територіальні підрозділи, інформаційні агенства, банківські установи, гарантійні та венчурні фонди, інвестиційні компанії
Продовження табл. 2		
Громадська рада	Правова експертиза законодавства; представлення та захист інтересів підприємців; формування пропозицій щодо покращення умов ведення бізнесу; узагальнення та підготовка пропозицій з розвитку окремих галузей.	Прем'єр-міністр, SBS, SBC
Німеччина		
Парламентська комісія з питань підприємства	Розробка законопроектів; правова експертиза законодавства; захист інтересів підприємців; взаємодія з громадськими та державними організаціями.	Канцлер, парламент, парламентський секретар з питань підприємницької діяльності, Федеральне міністерство економіки і праці
Федеральне міністерство економіки і праці	Реалізація державної політики у сфері підприємництва; взаємодія та координація робіт, завдань з громадськими та державними організаціями; проведення досліджень; контроль за виконанням державних програм; скорочення бюрократичних процедур та бар'єрів; спрощення доступу до ресурсів і новітніх технологій.	Канцлер, парламент, парламентський секретар з питань підприємницької діяльності, територіальні органи, інформаційні агенства, банківські установи, наукові установи

Джерело: побудовано авторами за даними [12,13,14,15]

Держава пропонує допомогу як для засновників бізнесу так і для різних проектів існуючих компаній на різних рівнях розвитку, наприклад, субсидії для наукових досліджень і інновацій. Основними напрямками державної підтримки є:

- створення або відновлення бізнесу: підприємці мають змогу отримати державну пряму допомогу або податковий кредит;
- допомога для молодих фермерів;
- підтримка діяльності компанії в окремі періоди, зокрема, державне фінансування може бути надано: під час навчання, отримання інвалідності;
- надання податкових пільг;
- стимулювання та підтримка експорту;
- галузеві субсидії.

Для підтримки окремих секторів економіки або за наявності економічних труднощів можлива виплата прямої допомоги для організації або підтримки наступних заходів:

- реалізація екологічних проектів;
- сільськогосподарське виробництво;
- організація наукових досліджень;
- підтримка підприємств, що здійснюють діяльність в галузі культури;
- для мікробізнесу — допомога водіям таксі.

Існують також програми підтримки бізнесу через податкові пільги, для участі в яких компанії повинні відповідати певним вимогам [12].

Наступним розглянемо приклад Великобританії. Державна політика націлена на створення найбільш сприятливих умов розвитку сектора МСП, як найбільш пріоритетного, та зміцнення конкурентоспроможності на глобальних ринках.

Для об'єднання розрізнених структур підтримки МСП та підвищення їх ефективності, створено національне агенство розвитку малого бізнесу SBS (The Small Business Service) при Міністерстві торгівлі і промисловості, яке визначає стратегію розвитку МСП, взаємодіє з усіма рівнями влади, координує діяльність всієї державної інфраструктури підтримки підприємництва і активно співпрацює з партнерськими та громадськими організаціями.

Державна стратегія розвитку спрямована на досягнення наступних основних цілей:

- підвищення культури підприємництва і ділових відносин;
- активізацію процесів заснування нових підприємств, створення умов для їх прискореного розвитку і подальшого зростання;
- поліпшення доступу до фінансових ресурсів;
- розвиток підприємництва в депресивних районах і в окремих соціальних групах (жінки, нац. меншини, інваліди та ін.);
- залучення підприємців до активного використання державних інструментів підтримки (інформація, маркетинг, держзамовлення, фінансування, експорт та ін.);
- розробку більш ефективних заходів державної політики розвитку і регулювання підприємницької діяльності [13].

Приклад Німеччини ілюструє — державна політика направлена на координацію діяльності всіх державних і партнерських організацій з реалізації програм розвитку та підтримки підприємництва. Основним виконавцем поставлених завдань є Федеральне міністерство економіки і праці. Окремими питаннями в сферах мікробізнесу, сфери послуг та залежно від галузевої спрямованості займаються профільні підрозділи. Державна стратегія розвитку спрямована на досягнення наступних цілей:

- забезпечення умов для розвитку і зростання чисельності «середнього класу»;
- підвищення зацікавленості молоді у підприємницькій діяльності;
- створення бази в навчальних закладах для теоретичної і практичної підготовки молоді до провадження підприємницької діяльності;
- надання фінансової і технічної допомоги новоствореним підприємствам ;
- зниження бюрократичних бар'єрів, полегшення доступу до ресурсів і нових технологій;
- стимулювання ділової та інноваційного потенціалу сектора МСП шляхом реалізації державних програм прямої та непрямої підтримки [13].

Результати аналізу свідчать, що методи державної підтримки, які застосовуються в розвинених країнах, забезпечують дієву допомогу МСП, а структура державних інсти-

туцій, хоча і має певні національні особливості, але працює злагоджено та виконує покладені на неї функції.

З огляду на сучасні реалії діюча вітчизняна система державного регулювання підприємництва є недосконалою та бюрократичною. Сьогодні вона має наступний вигляд (рис. 3).

Рисунок 3 – Існуюча структура органів державного регулювання та підтримки МСП в Україні

Джерело: побудовано авторами

Робота зазначених державних структур в частині регулювання, підтримки та розвитку МСП, носить в основному декларативний характер та є бюрократичною. Основним недоліком зазначеної структури є відсутність на практиці зворотного зв'язку, таким чином пропозиції сформовані в реальному секторі економіки, не враховуються на вищих рівнях влади, що в результаті призводить до погіршення підприємницького клімату. Іншим суттєвим недоліком є відсутність контролю і відповідальності за впровадженням рекомендацій і пропозицій наданих підприємцями, для прикладу комітетом ВР розроблено низку законопроектів, необхідних для МСП, але Верховна Рада їх не голосує роками [16].

На офіційному сайті міністерства економічного розвитку і торгівлі України наявна інформація лише по двох міжнародних програмах: Competiveness of Small and Medium Enterprises (COSME) – європейська програма підтримки малого та середнього бізнесу та UNLIMIT UKRAINE, який ініціювала Європейська Бізнес Асоціація. Проект має на меті надати поштовх молодому українському бізнесу до зростання та розвитку. Жодної національної програми не представлено. Інформаційний ресурс Державної регуляторної служби взагалі не наповнений в таких важливих розділах, як дерегуляція та корисна інформація для підприємців-початківців.

До того ж, підприємці не завжди захищені від неправомірних дій великих підприємств, особливо монополістів. Так, останнім часом спостерігаються зловживання підприємствами обленерго, які займають монополіне становище на ринку, не лише при підключеннях до електромереж, але і в частині "вимагання" авансових платежів за 60

днів, що є дискримінаційною нормою, але в зв'язку з відсутністю альтернативних постачальників на даному ринку підприємці вимушені підписувати такі угоди. Це призводить до додаткових витрат, зменшенню обігових коштів та значну втрату конкурентоспроможності, особливо суб'єктами малого бізнесу.

Висновки та наукова новизна. Виходячи з вищенаведеного, першим кроком щодо удосконалення системи державної підтримки МСП повинно стати удосконалення структури органів державного регулювання підприємництва (рис. 4).

Рисунок 4 – Запропонована структура органів державного регулювання та підтримки МСП в Україні

Джерело: побудовано авторами

Впровадження запропонованої структури державних органів скоротить кількість бюрократичних процедур, дозволить оперативно реагувати на зміну економічної ситуації в країні, а головне – спростить та прискорить формування пропозицій до уряду, Верховної Ради щодо покращення бізнес-клімату, цей процес буде здійснюватись з врахуванням зворотної інформації, отриманої від підприємців, що застосовують на практиці наявну нормативно-законодавчу базу та відчувають її недоліки. Також в ній пропонується чіткий функціональний поділ та відповідальність державних структур за впровадження та врахування наданих пропозицій і рекомендацій. Важливим є поява функції «підприємницького омбудсмана» у державній регуляторній служби яка представлена у захисті і лобюванні інтересів МСП на рівні кабінету міністрів та Верховної ради.

Другим найважливішим кроком повинно стати проведення реальної дерегуляції підприємницької діяльності. Відповідне розпорядження КМ №357-р з'явилося 18 березня 2015 р. та більшість заходів залишилися не реалізовані профільними міністерствами. В серпні 2016 оприлюднене нове розпорядження КМ №615-р "Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України», в якому значно роз-

ширено перелік заходів. Реалізація даного розпорядження на практиці є необхідним елементом для підтримки підприємництва та економічного розвитку держави в цілому [17].

Наступним кроком є переорієнтація державної фіскальної служби з наглядово-контролюючої на консультативно-роз'яснюючий орган. Для прикладу, в Німеччині помилки в звітах фіскальні органи виправляють самостійно; у нас навпаки – така звітність призводить до виплати штрафів. Тобто головним результатом роботи фіскалів стає кількість та сума штрафних санкцій, а не сплачених податків.

Паралельно шляхом розробки відповідних державних програм необхідно стимулювати розвиток та здійснювати підтримку сімейного бізнесу, який дозволить суттєво підвищити ефективність малого підприємництва.

Потребує удосконалення регулювання мікро та малого бізнесу в частині реорганізації спрощеної системи оподаткування та надання податкових пільг. На даний час спрощену систему в основному використовують великі компанії для мінімізації податкових платежів та уникнення перевірок наглядових органів, що викривлює її сутність та основні завдання. Натомість, постійні заяви влади щодо скасування даної системи створюють атмосферу невизначеності для потенційних підприємців.

Необхідно всебічно заохочувати створення та розвиток приватно-державної мережі бізнес-інкубаторів та консультаційних центрів, які дозволять залучати до вирішення проблем функціонування МСП високопрофесійних фахівців різного профілю (маркетинг, інформаційні технології, логістика, фінанси, менеджмент тощо)

Таким чином, реалізація зазначених заходів дозволить дерегулювати й спростити ведення підприємницької діяльності, надасть можливість залучити нових підприємців і стимулюватиме роботу існуючих, що суттєво покращить діяльність суб'єктів малого та середнього підприємництва загалом. Деталізація наведених вище напрямів стане предметом подальших досліджень авторів.

Перелік посилань:

1. Мазаракі А.А. Домінанти інституційної модернізації фінансової системи України / А.А. Мазаракі, С.В. Волосович // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2016. - № 1. – С. 5-23.
2. Варналій З.С. Пріоритети вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні / З.С. Варналій, Т. Г. Васильців, Д.С. Покришка // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 2. – С. 49-54.
3. Тимченко О. І. Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва в регіонах України [Електронний ресурс] / О. І. Тимченко // Ефективна економіка. 2015. – № 6. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4135>.
4. Паливода О. М. Розвиток малого та середнього бізнесу в Україні в контексті європейської економічної інтеграції / О.М. Паливода, Ю.А. Теміндарова // Бізнес Інформ. – 2015. – №11. – С. 267-271.
5. Дрига С.Г. Створення державного інституту сприяння розвитку малого підприємництва [Електронний ресурс] / С. Г. Дрига // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. - № 2. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=100>.
6. Торопков В.М. Пріоритети розвитку малого підприємництва в Україні / В.М. Торопков, Г.П. Сиваненко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №2 (7) - 2014. – Харків: ХНАДУ – С 34-41.
7. Торопков В.М. Тенденції та перспективи розвитку малого бізнесу в сучасних економічних умовах / В.М. Торопков, Г.П. Сиваненко // Науковий вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту КНТЕУ. – Вип. І. Економічні науки. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2012. – С. 122-128
8. Syvanen G. "Business climate as a prerequisite for innovation of the country"/Г.П. Сиваненко/ Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – №6 (86): 2012. – С. 26-34.
9. Ukraine | U.S. Agency for International Development – usaid. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.slideshare.net/USAIDLEV/2015-63410180>.
10. Doing-business-2015 World bank group. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://russian.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2016>.
11. Глобализация – единственный правильный ответ //Всемирный банк.– 8.08.2016 – [Електронний ресурс]. Режим доступу: // www.vsemirnyjbank.org.
12. Aides financières publiques// service-public.fr// – [Електронний ресурс]. Режим доступу: . <https://www.service-public.fr/>
13. Politik für den Mittelstand//Bundesministerium fur Wirtschaft und Energie// – [Електронний

ресурс]. Режим доступу: <http://www.bmwi.de>.

14. The Small Business Service – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.gov.uk/government/collections/small-business-survey-reports>.

15. Vous êtes une entreprise //Le portail de l'Économie et des Finances// – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.economie.gouv.fr/>.

16. Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України//Кабінет Міністрів України// Розпорядження №615-р від 23.08.2016 р. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/615-2016-%D1%80/paran9#n9>.

17. Законотворча діяльність в комітетах Верховної Ради України// Комітет з питань промислової політики та підприємництва// Верховна рада України – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc6_current?id=&pid069=209

Стаття надійшла: 11.01.2017 р.

Рецензент: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

Рецензент: д.держ.упр., проф. Ромат Є.В. (Київський національний торговельно-економічний університет)

УДК 330.341.1

JEL Classification: H0, H70

ІНСТИТУЦІЙНО-ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Паризький І.В., к.ю.н., доцент

Національна академія управління, м. Київ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні аспекти інноваційної інфраструктури, інституційного середовища її регулювання, які здійснюють управління елементів системи інфраструктури, забезпечують ресурсну, нормативно-правову, фінансово-економічну та фіскальну підтримку, а також сприяють веденню інноваційної діяльності. Окреслено головні функції інститутів підтримки та розвитку інноваційної інфраструктури – основних органів національної, регіональної та місцевої влади на формування та розвиток підсистем та елементів інноваційної інфраструктури. Узагальнено, що механізм державного регулювання процесу формування та розвитку інноваційної інфраструктури України можна розглядати як заходи з формування та розвитку елементів інфраструктури, які базуються на поєднанні суб'єкту впливу, стратегічної мети й тактичних цілей, принципів, методів, а також послідовності впровадження інструментів та об'єктів впливу. Рекомендовано механізм державного управління формуванням та розвитком інфраструктури представити як трирівневу структуру, які включає елементи системи управління та забезпечування створення та стабільного функціонування глобальної мережі інноваційної інфраструктури в Україні. Запропоновано при створенні механізму державного регулювання розвитку інноваційної інфраструктури в Україні зосереджуватися на регіональному інноваційному потенціалі, оскільки саме так елементи інфраструктури можуть максимально використовувати наявні ресурси для ведення науково-дослідної роботи та створення новаторських розробок. Крім того, такий підхід дозволить розвивати найсильніші галузі регіональної економіки, формувати дієвий центр управління інноваційними програмами. Також сформовано ряд рекомендацій щодо удосконалення діяльності інститутів державної та регіональної влади, мета якої спрямована на підвищення ефективності формування та розвитку інноваційної інфраструктури.

Ключові слова: інноваційна інфраструктура, інноваційно-технологічний розвиток, державне регулювання, механізм регулювання інноваційної інфраструктури, інституційне забезпечення.

INSTITUTIONAL AND INFRASTRUCTURAL SUPPORT OF PROVIDING INNOVATIVE AND TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT OF ECONOMY OF UKRAINE

Igor Paryzhskyy, PhD in Legal Sciences, Associate Professor

National Academy of Management in Kyiv

Summary. The theoretical aspects of the innovation infrastructure, the institutional environment for its regulation, managing the elements of the infrastructure system, providing resource, regulatory, financial, economic and fiscal support, as well as contributing to the innovation activity are considered in the article. The main functions